

Thesis Title Anti-gastric Ulcer Activity of a Labdane Diterpenoid
 (Labda-7,12(*E*),14-triene-17-oic acid) from *Croton oblongifolius* Roxb.

Author Miss Boontharika Janthawan

M.S. Pharmacology

Examining Committee	Assoc. Prof. Dr. Duangta Kanjanapothi	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Ampai Panthong	Member
	Asst. Prof. Dr. Tawat Taesotikul	Member
	Assoc. Prof. Dr. Nirush Lertprasertsuke	Member

ABSTRACT

A labdane diterpenoid: labda-7,12(*E*),14-triene-17-oic acid (DS4), isolated from *Croton oblongifolius* Roxb. (Family Euphorbiceae) was assessed for an anti-gastric ulcer activity in rats. DS4 at the dose of 25, 50 and 100 mg/kg, administered intraperitoneally, showed an anti-gastric ulcer activity causing decreases of gastric ulcerations induced by (1) EtOH/HCl, (2) restraint water immersion stress and (3) indomethacin. In addition, DS4 was orally active, when tested in the EtOH/HCl-, and restraint water immersion stress-induced gastric ulcer models at the dose of 100 mg/kg. The anti-gastric potency of DS4 was comparable to cimetidine, when administered either orally or intraperitoneally. In pylorus ligation experiment, DS4 decreased volume and acidity of gastric secretion. Furthermore, DS4 significantly promoted gastric mucus secretion in EtOH/HCl induced gastric ulcer experiments. The results obtained indicate that anti-gastric ulcer activity of DS4 is mediated via anti-secretory and cytoprotective mechanisms. Other mechanisms such as an inhibition of 5-lipoxygenase pathway, leukotriene antagonistic activity and anti-oxidant activity are possibly involved.

In the Hippocratic screening test, an oral administration of DS4 at the dose 1000 mg/kg did not cause death, but a decrease of motor activity and analgesia, thus suggesting a central nervous system depressant activity.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ฤทธิ์ต้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหารของสาร Labdane Diterpenoid (Labda-7,12(<i>E</i>),14-triene-17-oic acid) จากเปลือกใบญี่ปุ่น (<i>Croton oblongifolius Roxb.</i>)		
ชื่อผู้เขียน	นางสาว บุญทริกา จันทรผลย์		
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาเคมีชีวภาพ		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รศ.ดร. ดวงตา กาญจนโพธิ์	ประธานกรรมการ	
	รศ.ดร. อริอาเพ บันทอง	กรรมการ	
	ผศ.ดร. นิวัช แต่สอดติกุล	กรรมการ	
	รศ.ดร. นิรัชร์ เลิศประเสริฐสุข	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การประเมินฤทธิ์ต้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหารในหนูขาวของสาร labda-7,12(*E*),14-triene-17-oic acid (DS4) ซึ่งเป็นสารกลุ่ม labdane diterpenoid ที่แตกต่างจากต้นเปลือกใบญี่ปุ่น (*Croton oblongifolius Roxb.*, วงศ์ Euphorbiaceae) พบว่า DS4 ขนาด 25, 50 และ 100 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ที่ให้โดยการฉีดเข้าทางช่องท้อง มีฤทธิ์ต้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร โดยลดแผลในกระเพาะอาหารที่เกิดจากการกระตุ้นด้วย (1) เอทานอล/ไฮโดรคลอริก, (2) การทำให้เกิดความเครียดโดยการแข็งให้อยู่ในน้ำ และ (3) อินโนเมทาซิน นอกจากนี้ จากการทดสอบในแบบจำลองเอทานอล/ไฮโดรคลอริก และการทำให้เกิดความเครียดโดยการแข็งให้อยู่ในน้ำ พบว่า DS4 มีฤทธิ์ต้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหารเมื่อให้ทางปาก ในขนาด 100 มิลลิกรัม ต่อกิโลกรัม ฤทธิ์ต้านการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร ของ DS4 ใกล้เคียงกับยาชั้ยเมทดีน เมื่อให้ยาทางปากหรือฉีดเข้าทางช่องท้อง DS4 สามารถลดการคัดหลั่งน้ำย่อยและปริมาณกรดในกระเพาะอาหารในการทดลองโดยวิธีการผูกกระเพาะอาหารส่วนไฟล์รัส นอกจากนั้น DS4 ยังเพิ่มการหลั่งเมือกในกระเพาะอาหารเมื่อทดสอบหาปริมาณเมือกในการทดลองที่กระตุ้นให้เกิดแผลในกระเพาะอาหารด้วย เอทานอล/ไฮโดรคลอริก ผลการทดลองแสดงว่า DS4 มีฤทธิ์ต้าน

การเกิดแพลในกระเพาะอาหารโดยผ่านกลไกการลดการคัดหลั่งน้ำย่อยและการดูดในกระเพาะอาหาร และกลไกป้องกันและเพิ่มความต้านทานของเยื่อบุทางเดินอาหาร กลไกอื่นที่อาจเป็นไปได้คือ กลไกยับยั้งผ่านทางเอนไซม์ 5-ไอลอกอีจี-เนส หรือต้านลิวโคไทรอีนส์ และ ต้านอนุมูลอิสระ

จาก Hippocratic screening test พบร่วมเมื่อให้ DS4 ขนาด 1,000 มิลลิกรัมต่อครั้ง ให้ทางปาก ไม่ทำให้หนูขาดสาย แต่มีผลทำให้ความสามารถในการเคลื่อนไหวลดลง และรังับความเจ็บปวด ซึ่งอาจเป็นผลจากการกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง